

pri plemenitih konjih, n. pr. zlobnost, dražljivost, ustavljivost itd. Starost, spol in delo storé tudi veliko pri temperamentih. Zrebei so navadno bolj živi, kakor kobile. konji pa imajo vravnano naravo. Mladi konji so bojazljivi, strašljivi, pa tudi drzniši, kakor stariši, na delo vajeni konji. (Dalje prih.)

Bolezen v gobcu mlade živine.

Naslednjo razpravo posnamemo iz knjige dr. J. Bleweisa, ki so jo ravnokar izdali Blasnikovi nasledniki v Ljubljani. Naslov ji je: „Nauk, kako pomagati živini o porodu“.

Ranji g. dr. Bleiweis je ta nauk menda spisal, ko je še učil na živinozdravniški šoli v Ljubljani. Zato ji je dal obliko naučne knjige in je vidno jo namenil za učence one šole in potlej sploh za mlade živinozdravnike. Knjiga šteje ravno 100 strani v osmerki in še ima po vrhu 8 strani podob, da se po njih nauk lažje razumeje.

Knjiga je vseskozi temeljita, porabna in pride tudi gospodarjem prav, posebno taciim, ki imajo večje število živine. Da knjiga ne smeje nedoraslim v roke, to omenimo le mimogredé, a velika škoda je to, da založništvo ni dalo pred natisom rokopisa komu v roke, naj bi bil besedo nekoliko opilil. Dr. Bleiweis bi je, menimo, v tej obliki bržkone ne bil izdal, sicer pa priporočimo knjigo tistim, katerim je namenjena, lahko si bodo obilo poduka iz nje zamajali.

Pri teletih, piše ondi dr. Bleiweis, in pri jagnjetih, napravijo se, dokler sesajo, po gobcu, na jeziku in na nebu majhni mehurčki. Ti se potlej prederó in včasih le rdečkaste lise zapustijo, včasih pa grde gnjide. Vselej je s to gobčno boleznijo združena manj ali bolj huda vročnica.

Spoznati te bolezni ni težko, kajti živinče neha zavoljo bolečin v gobcu sesati, ali če poskusi, ne more zavoljo bolečin. Iz gobca, ki je bolj vroč, se cedé sline; živinče je bolj klaverno, včasih zelo žejno.

Ta bolezen navadno ni nevarna, če so mehurčki le po samem gobcu, če se pač grde gnjide ne delajo iz predrtih mehurčkov, in če vročnica ni prehuda.

Zna pa nevarna biti, če se mehurji razširijo po želodcu in črevesih ali v pljuca, in zlasti, če se grde gnjide delajo iz mehurjev, in huda vročnica mehkužne lastnosti omamlja živinče, ki jame potem, ko ga dere huda driska, hirati in pešati.

Izvira pa ta bolezen večidel iz mleka, če v gobcu zastane ter se skisa in spridi, pa tudi iz spridene krvi, katera hoče na tem mestu iz sebe pometati malopridne stvari. Opomeniti pa moremo, da se večkrat nedolžna bolezen

prevrže v nevarno, če začnejo nespametni ljudje bolni gobec živinčeta izmivati in drgniti z ostrimi rečmi, kakor s poprom, česnom, samo soljo in družimi razjedljivimi rečmi.

Pomagati se da iz začetka lahko, če se boleči gobec kake 4krat na dan rahlo izmiva z mrzlo vodo, kateri se polovica jesiha in malo medú pridene. To je najprostejše in najboljše zdravilo. Kdor hoče slezove korenine kuhati in tej vodi potlej pridjati jesiha in medú, stori tudi prav; namesto jesiha se more na 1 liter slezove in medene vode tudi 18 gramov solne kisline vzeti.

Če pa trpi bolezen v gobcu že več dni, če bolečine niso več prehude in če se hočejo po gobcu gnjide napravljati, naj se namesto slezove vode vzame žajbeljnova voda, kateri se iz prvega tudi prideva jesihi in med: če se je tako kake 3 dni ravnalo, se zna jesihi nadomestiti s surovim galunom (18 gramov stupe surovega galuna se raztopi v 7 decl. žajbeljnovi vode); ali pa namesto žajbeljnovi vode naj se vzame troje beljakov in z njimi pomeša 9 gramov surovega galuna, in s tem mazilom gobec maže.

Če živinčetu smrdi iz gobca hudo, kar je znamenje grdih gnjid, naj se izmiva z žajbeljnovi vodo, tej pa se prizadeva, kakor poprej, surovega galuna, sedaj klorovega apna.

Če huda driska, morebiti celo smrdljiva, živinče naganja, je to znamenje, da so gnjide tudi po črevesih; takrat je pa huda. Dajejo naj se živinčetu po 3krat na dan kuhovine iz kamelža in sleza, njim pa se prideva kakih 21 do 36 egr. kafe, — ali namesto kalmeža pelinova voda.

Da se živinčetu vendar kaj piče posili, naj se mu daje v časih surovo jajce ali pa le rmenjak.

Če driska ne preneha in je živinče že kost in koža, mu ne bo pomagalo nič, naj se zakolje, pa meso ni za nobeno rabo, in se ne sme povžiti.

Poročilo sadjerejskega društva.

Odbor „Cesarjevič Rudolfovega sadjerejskega društva za Spod. Štajer“ je imel na dan 14. julija t. l. svoje posvetovanje o društvenih zadevah v čitalnici Celjski. Iz zapisnika št. 21 se posamejno oni sklepi, kateri bi utegnili zanimati tudi javnost.

Odbor sklène prositi, da se bo smelo društvo po deputaciji Nj. visokosti prestolonasledniku cesarjevič Rudolfo, kojega preslavno ime sme nositi, v svojem času v Celju predstaviti se ter mu poročilo o društvenem delovanju predložiti.

Vsak, kedor hoče drevesca iz društvenih vrtov imeti, naj se pravočasno naravnost ali po svojem poverjeniku oglasi, kakošnja in ko-

Kjer je ni, tam se prikažejo rade vsake sorte bolezni in te, ki so iz drugih uzrokov nastale so za veliko nevarniše.

Ne toliko nevarna, kolikor sitna bolezen so uši. Nastane pa ta bolezen najbolj iz nesnage. Ako se mlado živinčce ne čese in ne štriglja, čisto lahko postane ušivo. Česati je mlado živino ravno tako potreba, kakor staro, če še ne bolj, saj je koža tudi pri njej živa prevleka života, ne pa mrtev meh. Skozi kožo meče narava vso nesnago iz živinčeta, ki sicer moti njegovo zdravje.

Pri teletih se zaredé najraje takrat uši, kedar so jih odstavili. Novi krmi se še niso privadila, želodec je ne prekuha prav in naravna posledica je spridenje krvi. Istotako se zaredijo uši, ako strada živinčce ali pa dobiva le slabo krmo.

Kakoršnja je živina, takošnje so tudi uši. Druge so torej pri teletih in druge pri jagnjetih. One se po takem prenesó, toda le na živinčce enake vrste.

Prva potreba je torej snaga pri živini in pa dobra zdrava in zadostna hrana. Tako se prepreči ta bolezen ali ona vsaj ne nastopi v toliki meri, kakor bi sicer. Ako se prikaže, največ uši je rado na vratu, na hrbtu, po repu itd. Odpravijo se uši, toda včasih je treba veliko truda.

Umiva se uni del trupla, na katerem je ta grda golazen, s kraja s toplo mlijnico, s toplim jugom in še le, če to nič ne izda, seže se po krepkejem zdravilu.

Svetuje se za to, da se skuha v kropu narazan tobak ali čmerikova korenina ter potlej umiva ušivo živinčce s tisto vodo. Ni pa dobro, če se z njo živinčce preveč drgne, izlasti je treba biti previdnemu, ako že ima živinčce kraste.

To umivanje bode največkrat izdalo, ko bi pa še vse eno ne pregnalo uši, seže se po živem srebru, toda tu je treba paziti, da si živinčce ne oliže namazanih delov trupla. Sicer bi dobilo ga kaj va-se ter bi poginile uši pa tudi živinčce.

Sejmovi. Dne 1. avgusta v Ormožu, v Gomilici, v Konjicah, v Marenbergu, pri sv. Martinu pod Vurberkom in v Zagorju. Dne 2. avgusta pri sv. Lenartu v Slov. goricah in v Radgoni. Dne 3. avgusta v Lučanah in v Arvežu. Dne 4. avgusta na Sv. Gorah. Dne 5. avgusta v Loki, na Ptuj in v Trbovljah. Dne 6. avgusta na Bregu in v Novi cerkvi pri Ptuj.

Dopisi.

S Ptuja. (Po volitvah za okrajni zastop.) [Dalje.] Imen teh odpadnikov ne imenujemo, kakor onih velikih posestnikov nismo

imenovali, kateri so z mestjani potegnili, ker jih volilci itak dobro poznajo. Zato pa je treba paziti, kedar se volitve vršijo, kdo se za volilnega moža izvoli! Proč s kukavicami, sram naj bode izdajice! Odločno moramo postopati in začeti ostro trebiti luliko in osat! Komur je kupica vina ali kosček mesa več, kakor dobro ime in moška čast, za tega ne sme biti med Slovenci prostora, in gola nesramnost je, ako se taki ljudje repenčijo, da se ni izbral iz njihove sredine nobeden kandidat! Kandidatov, kateri bi se postavili v kleti Fürst-a ali Leskovškega, pravi Slovenec nikdar maral ne bode! To si naj zapomnijo tisti, katerih se te besede tičejo. Zmaga pri volitvah je takrat tem večega pomena, ker se je od nasprotne strani hudo agitiralo; kmetje veliki posestniki in volilni možje občin celo po noči niso imeli miru pred nemčurskimi agitatorji. Ni bilo dosti, da se je razposlalo slovensko poročilo o „djavnosti“, razposlali so še posebe oklic do volilcev. Da bi volilce motili, raznašali so pred volitvijo vest, da bodo volitve preložene. Da bi bojazljive volilce odvrgli od volitve, se jim je grozilo, da ne bodo dobili več nobenega zaslužka, da se izvršena dela ne bodo izplačala, da se projektirane ceste ne bodo delale, da občine ne bodo dobile bikov in žrebcev, obljubljenih brizgalnic itd. V volilno komisijo so hoteli spraviti Ecklna kot načelnika hranilnice, tujca Piška od vorschussa in Fichtenaua, zastopnika hranilnice, češ, ta in oni je dolžan, ne bode se upal zameriti in volil bode z mestjani. Vroč želja se nasproti nikomur ni izpolnila, slovninski kmet noče več nikomur biti hlapec, ker je iz nevednosti preje dolga leta hlapčeval, pa samo zasramovanje žel!

(Dalje prih.)

Od sv. Ilja v Slov. goricah. (Pokojni župnik.) „Zalujte Slov. gorice, ker vaši duhovni sinovi vas zapuščajo zaporedoma v najboljših letih, tako so zaklicalí govornik preč. g. kanonik dr. Križanič lansko leto pri pogrebu velezaslužnega Jareninskega dekana, gosp. Josipa Čučeka. In kdo bi si mislil takrat, da čez leto dni bodo žalovale Slov. gorice zopet po enem svojih duhovnih sinov, ki jih je zapustil v najboljših letih, dekanija Jareninska po dobrem, skrbnem, pridnem in pobožnem delavcu v vinogradu Gospodovem, duhovni gospodje za svojim prijaznim, gostoljubnim in odkritostnim sobratom in sošolcem, in farani Št. Iljski za svojim vsestransko spoštovanim in ljubljenim dahovnim pastirjem in župnikom. In to, česar smo se najmanj nadjali, to se nam je pripetilo; zapustili so nas naš ljubljani gospod župnik, Anton Merčnik za ta svet na večno. Čutili so se bolehnega kake tri tedne, vendar ne tako hudo, da bi jim trebalo v posteljo, ter so še maševali in pridigali. V četrtek dne 16. junija so še svoje posestvo ogledovali in de-